

Sygn. akt I C 266/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Moskwa

Protokolant: sekr. sądowy Elżbieta Błoniarz

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2013r. w Rzeszowie
sprawy z powództwa D. (...) z siedzibą w W.

przeciwko A. W. (1)
o zapłatę

I. z a s ą d z a od pozwanej A. W. (1) na rzecz powoda D. (...) w W. kwotę 243.028,75 zł (dwieście czterdzieści trzy tysiące dwadzieścia osiem złotych 75/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 12 października 2012 r. do dnia zapłaty, z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanej do nieruchomości położonej w R. – (...), dla której Sąd Rejonowy w Rzeszowie VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...),

II. z a s ą d z a od pozwanej na rzecz powoda kwotę 10.255,00 zł (dziesięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, nieobciążając pozwanej w pozostałym zakresie kosztami sądowymi,

III. o d d a l i ć wnioski powoda o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt I C 266/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 26 kwietnia 2013r.

Pozwem z dnia 12 października 2012r. (k. 2-3) powód (...) (...) z siedzibą w W. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym, że pozwana A. W. (1) ma w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu zapłaty zapłacić na rzecz powoda kwotę 243.028,75 zł wraz z ustawowymi odsetkami naliczanymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych z ograniczeniem odpowiedzialności do nieruchomości położonej w miejscowości R. Z. I, dla której Sąd Rejonowy w Rzeszowie VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW (...).

W razie wniesienia przez pozwaną zarzutów w terminie powód wniósł o utrzymanie nakazu zapłaty w mocy oraz o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności.

W przypadku stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kwoty 243.028,75 zł z ograniczeniem odpowiedzialności do nieruchomości położonej w miejscowości R. Z. I, dla której Sąd Rejonowy w Rzeszowie VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW (...) oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Na uzasadnienie pozwu powód podał, że w dniu 4 marca 1999r. Bank (...) S.A. Oddział w R. udzielił kredytu A. W. (2) właścicielowi (...) w R.. Prawnym zabezpieczeniem wierzytelności z tytułu umowy kredytu została ustanowiona hipoteka w wysokości 300.000 zł na należącej do powódki nieruchomości położonej w R. Z. I, dla której Sąd Rejonowy w Rzeszowie VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW (...). Z uwagi na

powstanie przeterminowanego zadłużenia z tytułu umowy kredytowej Bank (...) S.A. w W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko dłużnikowi osobistemu – A. W. (2). Wierzyciel wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi osobistemu, które to, wobec bezskuteczności egzekucji, zostało umorzone. Na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z 2009r. powód wszedł w prawa dotychczasowego wierzyciela; wierzytelność została zapisana w księgach rachunkowych powoda. Dłużnik rzeczowy – tj. pozwana A. W. (1) została zawiadomiona o cesji i wezwana do dobrowolnej spłaty zadłużenia, czego jednak nie uczyniła. Zdaniem powoda wystąpienie z niniejszym pozwem jest uzasadnione w świetle art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o księgach wieczystych i hipotece.

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 4 grudnia 2012r. w postępowaniu upominawczym (k. 41) Sąd Okręgowy w Rzeszowie nakazał pozwanej, aby zapłaciła powodowi kwotę 243.028,75 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 października 2012r. do dnia zapłaty oraz koszty procesu w kwocie 760 zł w terminie dwóch tygodni albo wniosła w tym terminie sprzeciw.

Pozwana A. W. (1) wniosła sprzeciw od w/w nakazu zapłaty (k. 45-50), wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana zaprzeczyła istnieniu wierzytelności oraz zarzuciła, że powód nie wykazał, iż jest legitymowany czynnie do wystąpienia z niniejszym pozwem. Ponadto zdaniem pozwanej powód nie wykazał zasady i wysokości jej zobowiązania. Zakwestionowała bowiem pozwana przedstawiony przez powoda dowód w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych Funduszu, wskazując, że art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. Nr 146, poz. 1546 ze zm.) został uznany za niezgodny z Konstytucją w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta. Ponadto w ocenie pozwanej przedstawiony przez powoda „Wyciąg z ksiąg rachunkowych” nr (...) z dnia 9 października 2012r. nie został sporządzony prawidłowo pod względem formalnym. Następnie, z ostrożności procesowej, pozwana zarzuciła, że roszczenie uległo przedawnieniu. Powód nie wykazał, czy dochodzi zaspokojenia należności głównej, czy odsetek. Tym samym, zdaniem pozwanej, powód nie wykazał, że zasadnym jest żądanie zaspokojenia z nieruchomości pozwanej. Pozwana podniosła, że jeżeli teoretycznie można mówić o jej odpowiedzialności, to jedynie w kontekście dłużnika rzeczowego, pozwana nie może ponosić odpowiedzialności z tytułu odsetek za opóźnienie w zapłacie. Z ostrożności procesowej, na podstawie art. 320 k.p.c., powódka wniosła o rozłożenie należności na 480 miesięcznych rat po 506,30 zł, powołując się na swoją ciężką sytuację rodzinną i materialną.

Ustosunkowując się do twierdzeń pozwanej podniesionych w sprzeciwie od nakazu zapłaty, powód pismem procesowym z dnia 24 stycznia 2013r. (k. 65-66) podtrzymał żądanie pozwu w całości. W pierwszej kolejności powód wskazał, że prawidłowo ustalił odpowiedzialność pozwanej określając ją jako odpowiedzialność rzeczową. Dalej powód wskazał, że zgodnie z art. 77 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o księgach wieczystych i hipotece roszczenia zabezpieczone hipoteką nie przedawniają się, zaś w załączonym do pozwu dokumencie (wyciągu z ksiąg rachunkowych) zawarta jest informacja, iż kwota w wysokości 243.028,75 zł stanowi kwotę należnego kapitału. Powód wskazał także, że domaga się od pozwanej odsetek naliczonych jedynie za opóźnienie w spłacie zadłużenia wynikające z braku wykonania zobowiązania przez samą pozwaną jako dłużniczkę rzeczową, a wysokość wpisanej do księgi wieczystej hipoteki opiewa na kwotę 300.000 zł. Zdaniem powoda wyciąg z ksiąg rachunkowych z dnia 9 października 2012r. ma moc dokumentu urzędowego na mocy art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych. Dane zawarte w tym wyciągu wskazują oprócz rodzaju wierzytelności, jej wysokości, osoby kredytobiorcy, także osobę dłużnika rzeczowego i rodzaj zabezpieczenia. Ów wyciąg dotyczy wierzytelności należnej powodowi od przedsiębiorcy, a zabezpieczonej hipoteką na prawie własności nieruchomości dłużnika rzeczowego. Zdaniem powoda przekonania pozwanej, że zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej przez kredytobiorcę przesądza o możliwości nadania wyciągowi z ksiąg bankowych przymiotu dokumentu urzędowego, nie można uznać za słuszne z uwagi na fakt, iż zobowiązanie kredytobiorcy powstało w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą i jest z nią ściśle związane. Wyciąg z ksiąg bankowych został sporządzony prawidłowo, na podstawie obowiązujących przepisów, zaś w dniu 2 września 2009r. została zawarta umowa sprzedaży wierzytelności pomiędzy powodem a Bankiem (...) w W., na mocy której powód wszedł w prawa dotychczasowego wierzyciela. Wobec zawartej w dniu 1 marca 2012r. (...) Bank S.A. w W.

stał się Zarządzającym wierzytelnościami powoda. W oparciu o tę umowę powód reprezentowany przez Towarzystwo (...) (...) S.A. udzieliło pełnomocnictwa (...) Bank S.A. do zarządzania sekurytyzowanymi wierzytelnościami Funduszu. Na tej podstawie (...) Bank S.A., jako Zarządzający i posiadający pełnomocnictwo do zarządzania wierzytelnościami Funduszu (...), udzielił w dniu 8 października 2012r. pełnomocnictwa pracownikowi (...) Bank S.A. K. P..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 marca 1999r. A. W. (2) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowo-Usługowa (...) w R. zawarł z Bankiem (...) S.A. umowę o kredyt nr (...) - (...) (...). Wierzytelność z w/w umowy została zabezpieczona hipoteką w wysokości 300.000 zł na prawie własności nieruchomości należącej do pozwanej A. W. (1) położonej w R. Z. I, dla której Sąd Rejonowy w Rzeszowie VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW (...). Obecnie w dziale IV w/w księgi wieczystej wpisana jest hipoteka umowna zwykła na kwotę 300.000 zł na rzecz powoda.

dowód: odpis KW nr (...) (k. 11-17), wyciąg z ksiąg rachunkowych nr (...) z dnia 9 października 2012r. (k. 5)

Z uwagi na powstanie przeterminowanego zadłużenia z tytułu umowy kredytowej Bank (...) S.A. w W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko dłużnikowi osobistemu A. W. (2) na kwotę należności głównej 243.893,27 zł. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 14 lipca 2000r. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu została nadana klauzula wykonalności. Na podstawie w/w tytułu wykonawczego wierzyciel Bank (...) w W. wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi A. W. (2). Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2007r. Komornik Sądowy Rewiru V przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie wobec bezskutecznej egzekucji umorzył postępowanie egzekucyjne i zwrócił wierzycielowi tytuł wykonawczy.

dowód: bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 26 kwietnia 2000r. (k. 10), postanowienie SR w Rzeszowie z dnia 14 lipca 2000r. (k. 9), postanowienie Komornika Sądowego Rewiru V przy SR w Rzeszowie z dnia 25 czerwca 2007r. (k. 8)

W dniu 2 września 2009r. Bank (...) S.A. zawarł z powodem umowę sprzedaży wierzytelności, na mocy której powód wszedł w prawa dotychczasowego wierzyciela. Wierzytelność została zapisana w księgach rachunkowych powoda. Wierzytelność w dacie zawarcia umowy opiewała na kwotę 243.028,75 zł stanowiącą kapitał (bez odsetek).

dowód: poświadczona notarialnie za zgodność z oryginałem umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 2 września 2009r. wraz z załącznikami (k. 69-97), wyciąg z ksiąg rachunkowych nr (...) z dnia 9 października 2012r. (k. 5)

(...) Bank S.A. Departament Windykacji w L. działający imieniem powoda pismem z dnia 5 września 2012r. zawiadomił pozwaną A. W. (1), będącą dłużnikiem rzeczowym, o cesji oraz wezwał pozwaną do dobrowolnej spłaty zadłużenia w kwocie 243.028,75 zł. W/w pismo pozwana otrzymała w dniu 18 września 2012r., jednakże zadłużenia nie uregulowała.

dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 5 września 2012r. wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 6-7)

Pozwana A. W. (1) jest małżonką dłużnika A. W. (2). Wyrokiem Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 14 maja 1999r. została zniesiona wspólność majątkowa ustawowa małżonków A. i A. W. (2). Małżonkowie mają pięcioro dzieci w wieku szkolnym. Pozwana A. W. (1) zamieszkuje w niewykończonym domu w zabudowie szeregowej położonym w R. Z. I obciążonym hipoteką na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego (zaległości z działalności gospodarczej prowadzonej przez pozwaną). Ponadto w dziale IV księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości położonej w R. Z. I wpisana jest hipoteka umowna zwykła na kwotę 300.000 zł na rzecz powoda (zaległości z niespłaconego kredytu A. W. (2) zaciągniętego w związku z działalnością gospodarczą). Pozwana nie posiada innych nieruchomości, nie pracuje, nie osiąga żadnych dochodów, utrzymuje się jedynie z alimentów na dzieci wypłacanych z funduszu alimentacyjnego. A. W. (2) na dzień 25 października 2012r. posiadał zadłużenie alimentacyjne na kwotę 278.991,30 zł. Jedno z dzieci pozwanej – 7-letnia córka J. W. jest niepełnosprawna. Pozwana otrzymuje na córkę zasiłek pielęgnacyjny. W związku z koniecznością opieki nad córką, wykonywania jej zastrzyków, masaży, pozwana nie może podjąć zatrudnienia. Sytuacja materialna pozwanej jest ciężka, nie jest ona w stanie regulować żadnych długów.

dowód: kopia wyroku SR w Rzeszowie z dnia 14 maja 1999r. (k. 53), raport komornika o stanie spraw egzekucyjnych na dzień 25 października 2012r. (k. 54), orzeczenie o niepełnosprawności J. W. z dnia 2 lipca 2012r. (k. 55), karty informacyjne leczenia szpitalnego J. W. (k. 56-59), zeznania pozwanej A. W. (1) (k. 111/2-112)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dowodów z dokumentów, których wiarygodność nie budziła wątpliwości. Znaczenie najistotniejsze dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy miała treść wpisów w KW nr (...), których strona pozwana nie kwestionowała. Pozostałe dowody z dokumentów (w tym umowa cesji z dnia 2 września 2009r., czy wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda z dnia 9 października 2012r.) potwierdzały istnienie i wysokość wierzytelności oraz fakt, iż pozwana jest dłużnikiem rzeczowym powoda. Wiarygodne były zeznania pozwanej A. W. (1) w zakresie w jakim w/w nakreśliła swoją sytuację osobistą i materialną. Potwierdzeniem tejże sytuacji były także przedłożone przez pozwaną dowody z dokumentów. Natomiast nie było wiarygodne, biorąc pod uwagę całość materiału dowodowego, twierdzenie pozwanej odnośnie nieistnienia wierzytelności powoda, tym bardziej, iż przekonanie powyższe pozwana wywodziła z faktu, iż uprzednio postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi osobistemu zostało umorzone wobec bezskuteczności egzekucji.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Małżonek pozwanej A. W. (2) w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą zaciągnął kredyt, na którego zabezpieczenie ustanowiona została hipoteka na prawie własności nieruchomości należącej do pozwanej A. W. (1). W dziale IV księgi wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości została wpisana na rzecz powoda hipoteka umowna zwykła na kwotę 300.000 zł. Zatem pozwana ponosi odpowiedzialność za dług męża jako dłużnik rzeczowy. Odpowiedzialność rzeczowa pozwanej jest oparta na domniemaniu z art. 71 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz.U. z 2001r. Nr 124, poz. 1364 ze zm.), zgodnie z którym domniemanie istnienia prawa wynikające z wpisu hipoteki obejmuje, jeżeli chodzi o odpowiedzialność z nieruchomości, także wierzytelność zabezpieczoną hipoteką. Co prawda przepis art. 71 ustawy o księgach wieczystych i hipotece został uchylony z dniem 20 lutego 2011 r. ustawą z dnia 26 czerwca 2009r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 131, poz. 1075), jednakże z mocy art. 10 w/w ustawy nowelizującej znajdzie zastosowanie w niniejszej sprawie. Jako że hipoteka powstała przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, stosować do niej należy przepisy ustawy o księgach wieczystych i hipotece w dotychczasowym brzmieniu.

Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, że wysokość wierzytelności (dochodzonego roszczenia) mieści się w kwocie należności głównej wskazanej w bankowym tytule egzekucyjnym z dnia 26 kwietnia 2000r. To bank określił wysokość wierzytelności na kwotę dochodzoną niniejszym pozwem i kwota ta stanowi wyłącznie należność główną (kapitał) bez odsetek. Sama umowa cesji wierzytelności i pozostałe dowody z dokumentów przedłożonych przez powoda, z uwzględnieniem wpisów w księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości pozwanej potwierdzają istnienie wierzytelności i jej wysokość.

Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 243.028,75 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 października 2012r. do dnia zapłaty, z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanej do nieruchomości położonej w R. – Z. I, dla której Sąd Rejonowy w Rzeszowie VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...) (pkt I wyroku). O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c.

Sąd nie uwzględnił wniosku pozwanej o rozłożenie należności na raty. Stosownie do art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Podstawą zastosowania tego przepisu jest wyłącznie uznanie sądu, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek. Zdaniem Sądu nie można zapominać, że przepis art. 320 k.p.c. służyć powinien spełnieniu świadczenia. Pozwana sama przyznała, że nie ma możliwości regulowania jakichkolwiek zaległości. Wielkość zadłużenia pozwanej w zestawieniu z brakiem osiągnięcia przez nią jakichkolwiek dochodów powodują, że brak jest szansy, że spełnienie przez pozwaną świadczenia na rzecz powoda nastąpi w ratach.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zawarte w pkt II wyroku zostało wydane na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002r., Nr 163, poz. 1349 ze zm.). Sąd obciążył pozwaną pełną kwotą kosztów zastępstwa procesowego powoda (7.200 zł), kwotą opłaty od pełnomocnictwa (17 zł) oraz kwotą 3.038 zł uiszczoną przez powoda tytułem opłaty od pozwu. Sąd mając na uwadze trudną sytuację rodzinną i materialną pozwanej oraz kierując się zasadami słuszności, na podstawie art. 102 k.p.c., nie obciążył pozwanej brakującą częścią opłaty od pozwu.

Sąd nie znajdując podstaw z art. 333 k.p.c. do uwzględnienia wniosku powoda o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności orzekł jak w pkt III wyroku.